Donderdag 19 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4914

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. [illegible] Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Churchill pleit voor Vereenigde Staten van Europa

Wallace zal zwijgen tot 15 October

Joe Louis en Curaçao winnen

CHURCHILL OVER FRANS-DUITSE SAMENWERKING.

Winston Herbert Spencer Churchill sprak voor de universiteit van Zürich in Zwitserland en bepleitte aldaar een deelgenootschap tussen Frankrijk en Duitsland bij de verenigde staten van Europa. Churchill zag niet in, waarom een regionale organisatie van Europa in strijd zou moeten komen met de Verenigde Naties. Er moet een geestelijk groot Frankrijk zijn, evenals een geestelijk groot Duitsland. De verenigde staten van Europa zouden de materiële sterkte van de individuele volken aan belangrijkheid doen inboeten.

CHURCHILL
„een geestelijk groot Duitsland is nodig".

De atoombom is volgens Churchill thans in handen van een mogendheid die haar slechts voor vreedzame doeleinden zal benutten, maar in luttele jaren zou zij tot een werktuig van algemene vernietiging worden. De Volkenbond ging niet ten gronde omdat zijn beginselen verkeerd waren, maar omdat de Staten die hem vormden eruit liepen. Alles wat nodig is om de verenigde staten van Europa te stichten, is volgens Churchill de wil van honderden millioenen om goed instede van kwaad te doen; men zal dan zegen in plaats van vloek oogsten. Is Europa eenmaal verenigd in zijn gemeenschappelijk erfgenaamschap, dan zal er geen grens aan zijn welvaart, zijn geluk en zijn glorie zijn, die drie tot vierhonderd millioen mensen zullen genieten (Zürich, (AP) 19.9).

LIBERALE PARTIJ BREEKT MET WALLACE.

De Liberale Partij — een der kleinere partijen van de stad en de staat New York — welke tot nu toe krachtige steun gaf aan Wallace, heeft met hem gebroken als gevolg van zijn rede over de buitenlandse politiek. De verklaring van de partij zeide: „De rede van Wallace gebruikte een dubieuze, dubbele standaard van de politieke moraliteit... hij verspeelde het voorrecht om op de steun te kunnen rekenen van de democratische liberalen die werken voor één wereld, niet twee werelden" (New York, (AP) 18.9)

DE REL OM WALLACE.

Henry A. Wallace is nog steeds Minister van Handel, maar tijdelijk ingebonden door de klem die de President hem op de neus heeft gezet in verband met zijn rede over de buitenlandse politiek. Binnen Trumans cabinet is er nog heel wat over te doen, zo seint John M. Hightower ons uit Washington.

In hoge ambtenaarskringen verluidt dat het compromis, waarbij Wallace zijn mond zal houden tot het eind van de Parijse conferentie volgende maand, geen einde maakt aan de punten die hij nu eenmaal heeft aangeroerd. Het zal gaan om de Noordamerikaanse betrekkingen met Sovjet-Rusland, dan wel Wallace's eigen plaats in het cabinet. Truman maakte het schielijk duidelijk, in een gemeenschappelijke verklaring van leger en vloot, dat de Verenigde Staten geen oorlog in de zin hebben tegen de Sovjet-Unie.

James Byrnes, wiens politiek voorwerp van Wallace's critiek was, zwijgt te Parijs, maar de Ministers van Oorlog en Marine Paterson en Forrestal hebben ondertussen stof doen opwaaien door een brief aan Truman te schrijven. Deze brief werd door Truman gepubliceerd kort na zijn onderhoud met Wallace. Patterson en Forrestal zeggen daarin dat zij de beschuldiging van Wallace een oorlog tegen Rusland te beginnen voor dit land atoombommen gaat maken, van de hand wijzen.

De publicatie van deze brief wordt gezien als geste om het Kremlin gerust te stellen dat de Verenigde Staten werkelijk niets van plan zijn ten aanzien van de Sovjet-Unie.

Wallace zeide dat hij zich slechts tijdelijk onderworpen had aan de druk door den president op hem goefend om zijn mond te houden tot het eind van de vredesconferentie te Parijs, die volgens de plannen op 15 October zal sluiten. Men neemt aan dat men Wallace de mond gesnoerd heeft om geen moeilijkheden te maken bij de onderhandelingen tussen Byrnes en Molotov en anderen te Parijs. Als de conferentie inderdaad 15 October gesloten wordt, heeft Wallace dan nog drie weken tijd voor de Congresverkiezingen van 5 November om zijn zaak voor de Noordamerikaanse kiezers te bepleiten. (Washington, (AP) 19.9).

VEERTIEN DAGEN.

De grote zeeliedenstaking is thans haar veertiende dag ingegaan. Joseph Curran, voorzitter van de NMU (National Maritime Union) welke bij de CIO (Congress of Industrial Organisation) is aangesloten, verklaarde dat men in regeringskringen met opzet bemiddeling uitstelt.

James F. Fry, oud-voorzitter van de Federal Communications Commission, zeide vandaag een belangrijke mededeling inzake de staking te zullen doen. (New York, (AP) 19.9).

DE GAULLE IS TEGEN DE GRONDWET.

Charles A. J. M. de Gaulle verklaarde tegen de nieuwe voorgestelde grondwet van de Vierde Republiek te zijn, omdat deze de republiek blootstelde aan gevaar van anarchie en dictatuur. Volgens De Gaulle is deze nieuwe ontwerp-grondwet practisch gelijk aan die welke in Mei bij een volksstemming werd verworpen. Hij hoopte dat het Franse volk ook deze nieuwe grondwet zou verwerpen, hoewel dit zou meebrengen, dat de voorlopige regering nog langer aan zou moeten blijven.

De Gaulle's bezwaren zijn vooral, dat er geen staatshoofd komt dat werkelijk één is; er komt geen werkelijke organisatie van een Franse eenheid.

Mocht deze grondwet ook weer verworpen worden, dan moet in November nogmaals een nieuwe Constituante worden gekozen, die dan zeven maanden aan zal blijven. Ook kan evenwel besloten worden bij volksstemming, dat de zittende afgevaardigden voor vijf jaren aanblijven om een stroom van nieuwe verkiezingen te voorkomen (Parijs, (AP) 19.9).

ZENUWOORLOG.

Een woordvoerder voor het Helleense Ministerie van Defensie zeide, dat de berichten en geruchten als zou Hellas met invasie bedreigd worden, een onderdeel vormen van de „zenuwoorlo". Naar hij zeide wijzen de inlichtingen waarover het Hoofdcommando beschikt, op niets dat een onmiddellijke aanval op Hellas doet vrezen. Een bevoegde Geallieerde berichtgever zeide Dinsdagavond, dat hij inlichtingen ontvangen had volgens welke de aanval „binnen twee dagen" verwacht kon worden.

Noordamerikaanse correspondenten in Athene melden, dat de Griekse strijdkrachten langs de Noordelijke grens een invasie vrezen. De Griekse bevelhebbers zouden hebben gerapporteerd, dat zij numeriek in de minderheid zijn en gebrek aan materiaal hebben (Athene, (AP) 18.9).

het nieuws van vandaag

Terwijl een deel der wereld zich druk maakt om uitlatingen van Minister Wallace (die inderdaad als lid van het cabinet geen particuliere opvattingen met al te grote voortvarendheid mag publiceren, al dient het recht op die opvattingen en haar publiciteit als particulier gehandhaafd), ziet de wereld naar Zürich en zijn jeugdige, 63-jarige universiteit, waar de 71-jarige Winston Churchill heeft gesproken. Het is altijd belangrijk als deze man spreekt. Een ogenblik verbleekt het nieuws van de schermutselingen in Albanië (waar ze vechten in Russische uniformen) en de Parijse conferentie die nog niets bereikt heeft en over een maand al zal sluiten.

Churchill heeft hier het plan opgevat, dat een ander groot staatsman, indifferent tegenover de godsdienst en hogere beginselen als hij, eens lanceerde: Aristide Briand: l'Union Européenne. Briand na Wereldoorlog I, nu Churchill na Wereldoorlog II zien in, dat er een organisatie van Europa moet komen en dat waanzin der vernieling op den duur tot niets anders dan de dood leiden kan. Briand werkte eerst voor het anti-oorlogspact dat bekend staat onder de naam Briand-Kelloggpact in 1927, een verdrag dat nimmer enige andere waarde heeft gehad dan van het papier waarop het geschreven was. Hij stelde in 1929 zijn Europese Unie voor in de Volkenbond, die reeds ondermijnd was, omdat het eerste land er al uit gelopen was. Want — zoals Churchill gisteren zeide — de beginselen van de bond waren goed, maar wanneer iemand, die ongelijk krijgt, er meteen uitloopt, deugt het instituut tot niets. Nu heeft Churchill een woord gezegd, dat de domme wereld aan ieder ander als Duitsgezindheid zou verwijten, maar dat hij, als overwinnaar van Duitsland en al zijn kwaad zeggen kon: een geestelijk groot Duitsland is nodig om tezamen met een geestelijk groot Frankrijk de Europese stabiliteit te garanderen. Hij gewaagde van de Verenigde Staten van Europa, zoals Briand van zijn Europese Unie sprak en Coudenhove—Kalergi, in de naweeën van Wereldoorlog I, met zijn plannen kwam van Pan-Europa, waarbij Europa politiek-economisch (zonder Engeland en — in 1923 natuurlijk — zonder Sovjet-Rusland) een eenheid en tegenwicht tegen de Verenigde Staten zou vormen, zonder dat de nationale zelfstandighei- der landen zou worden opgeheven. Churchills plannen zijn alleen nog maar bekend naar het uittreksel van wat hij gisteren zeide en dat is te weinig om reeds een oordeel, noch minder om een commentaar op Churchills plannen te leveren. Wij geloven niet dat de Verenigde Staten van Europa voorlopig veel succes hebben om redenen van historisch-ethnologische aard. Maar wij zijn in afwachting van wat Churchill, die dit ongetwijfeld beter inziet dan wie ook, zich nader indenkt omtrent de uitwerking van zijn plan de Verenigde Staten van Europa.

UIT DE TWEEDE KAMER.

Prof. Willem Schermerhorn en Max van Poll zijn uit de Tweede Kamer getreden (Den Haag, Aneta, 19.9).

SPORT

CURAÇAO WINT LAATSTE WEDSTRIJD.

In het Olympisch Stadion van Amsterdam heeft het Curaçaos voetbalelftal gisteravond bij kunstlicht de club Blauw Wit verslagen met 2—1. Blauw Wit is een der sterkste clubs van Nederland. Met deze overwinning besluiten onze jongens het tournooi, aangezien zij reeds tegen het einde van deze week of begin volgende week zich zullen inschepen voor de terugtocht. Een deel van de opbrengst van deze wedstrijd komt ten goede aan de Curaçaose Voetbalbond. Men rekent op ongeveer 10.000 gulden.

Onze jongens hebben van de acht in Nederland gespeelde wedstrijden dus vier verloren, drie gewonnen en één gelijk gespeeld. Dat is zeker een goed resultaat, gezien de vreemde omstandigheden waaronder men moest spelen.

CURAÇAOSE SPELERS IN NEDERLANDS ELFTAL?

Gisteravond gaf de heer J. C. Viejou, Voorzitter van de Curaçaose Voetbalbond, voor de Curom verslag van het tournooi van het Curaçaose elftal in Nederland. De heer Viejou vertelde, dat de Curaçaose spelers overal op hartelijke wijze ontvangen werden en dit bezoek zeker zal bijdragen om de banden tussen Curaçao en het moederland te versterken.

Naar de heer Viejou voorts zeide zouden onze jongens zich kranig gedragen hebben. Individueel doen zij zeker niet onder voor de Nederlandse spelers, hetgeen wel blijkt uit de verklaring van den heer. Karel Lotsy, Voorzitter van de K.N.V.B., dat eventueel spelers als Giribaldi, Heiligher en Juliana na speciale training het Nederlandse elftal zouden kunnen invullen.

LOUIS HANDHAAFT KAMPIOENSCHAP.

Joe Louis, de bokser, heeft gisteravond te New York voor de 23e maal zijn titel van wereldkampioen verdedigd en gewonnen. Hij bokste tegen Tami Mauriello, dien hij in 2 minuten, 9 seconden van de eerste seconde knock-out sloeg.

JOE LOUIS
23 maal wereldkampioen.

Mauriello nam een sprong en sloeg Louis met zijn vuist op de slapen, zodat Louis achteruit weggelde. Hij was echter meer verrast dan gewond en na een ogenblik vloog hij op, rende achter Mauriello, sloeg hem practisch aan stukken, zodat hij hulpeloos in de touwen bleef hangen. Louis sloeg Mauriello tweemaal tegen de grond (New York, (AP) 19.9).

LOUIS NAAR ENGELAND?

Volgens den boks-maniak Jack Solomons zal Joe Louis komende zomer naar Engeland gaan om zijn titel van wereldkampioen te verdedigen tegen den Britsen kampioen Bruce Woodcock. Gepasseerde zomer heeft Mauriello, die thans door Louis verslagen werd, een overwinning behaald op Woodcock in New York. (Londen, (AP) 19.9).

DE BEGROTING VOOR 1947.

Minister Lieftinck heeft Dinsdag aan de Staten-Generaal de begroting voor 1947 voorgelegd, die bestaat uit ƒ 4.250.093.693 totale uitgaven; de gezamenlijke inkomsten worden berekend op ƒ 2.598.976.684, waardoor een tekort van ƒ 1.651.117.009 verwacht wordt.

Het Landbouw Crisis-fonds toont een tekort van ƒ 316.282.919; hierdoor wordt het totaal tekort van 1947 ƒ 1.967.399.922. De gewone inkomsten zijn ƒ 2.401.141.856. De buitengewone uitgaven ƒ 1.939.735.364. De Nationale Schuld — uitgaven voor 1947 — worden geschat op 780 millioen en dit bedrag zal in de toekomst nog toenemen, daar de vermogens belasting en de vermogens aanwinst belasting met de nationale schuld verrekend worden, is dit bedrag niet in de begroting opgenomen.

Inmiddels heeft de regering plannen om andere bronnen van inkomsten dan belastingen te vinden. Minister Lieftinck schatte het totaal tekort over de jaren 1940 tot 1945 zowel in Nederland als door de Londense Regering op ƒ 12.600.000.000. Hij wees erop, dat de algemene verbetering van de economische situatie alleen gebracht kan worden door de nationale productie te verhogen; door de uitvoer kunnen verhogen en de binnenlanse consumptie te verminderen (Den Haag, Aneta, 18.9).

EUWE'S BEZOEK AAN CURAÇAO.

Naar wij vernemen zal de Nederlandse schaakmeester Dr. Max Euwe, na Moskou en Praag bezocht te hebben, op 7 November a.s. naar Curaçao vertrekken. Als Dr. Euwe hier geweest is zal hij doorreizen naar Zuid-Afrika waar hij simultaanseances en demonstraties zal geven in verschillende steden.

RUSSISCHE ZWEMPLOEG NAAR NEDERLAND?

K.N.Z.B. begint centrale oefening.

Met de Europese kampioen schappen en de Olympische Spelen in het vooruitzicht wil de Nederlandse Zwembond langzamerhand komen tot een kern van zwemmers en zwemsters, die de Nederlandse kleuren daar zullen moeten gaan verdedigen. Hoewel van een officiële oefenploeg nog niet kan worden gesproken staat toch wel vast, dat de eerste zes van elk nummer aanvankelijk een speciale oefening zullen ontvangen. Deze oefening zal gedecentraliseerd zijn en later centraal ter hand worden genomen.

Dat de krachtmeting met andere landen, waardoor men zich van de sterkte der eventuele tegenstanders op Europese of internationale tournooien kan oriënteren, een beangrijke factor is, is genoegzaam bekend. De wedstrijden tegen Zweden, Denemarken, Frankrijk, België en Engeland hebben dan ook zeker resultaat afgeworpen.

Er is evenwel een land in Europa, waar zeer biezondere praestaties worden verricht, nl. Rusland. Het feit dat een nadere kennismaking met de Russische zwemmers en zwemsters (Rusland is lid geworden van de FINA en zal vermoedelijk deelnemen aan de Olympische Spelen) zeker nut zou hebben heeft geleid tot pogingen, hoewel niet van Bondszijde, om een Russische ploeg tot een bezoek aan Nederland te bewegen. Of deze pogingen zullen slagen, staat nog niet vast.

Voor dit jaar staat geen tournee van de officiële Nederlandse ploeg meer op het programma. In het volgend jaar zullen o.a. de landenontmoetingen Nederland—België en Frankrijk — Nederland worden gehouden.

Jong-Katholieke Pers groeiend in Frankrijk.

Strijdlustig, maar met ware Apostolaatszin

Velen onzer lezers toonden hun belangstelling voor het onlangs door ons uit Christofocr overgenomen artikel „Priesters in Overall", waarin een Nederlands pastocr uit Noord-Frankrijk vertelde over het werk der Franse geestelijkheid in een ontkerstende samenleving. Uit hetzelfde blad nemen wij een bijdrage over betreffende de Franse jong-katholieke pers.

Met een ruk hield monsieur Pasquier zijn gang in. Bijna te laat had hij in mij den oud-kapelaan der parochie herkend.

„Zo", zeide hij; een hand en een glimlach. „Bent u daar? Goede dag. En hoe maakt u het in dat gehucht?"

„Best! Rustigjes dáár. Niet zulke bollebozen als jullie...... En hoe gaat het hier?"

„Nou...... slecht!" Spontaan kwam het er uit. „Ik ben altijd goed katholiek geweest; dat weet u", — ik wist het — „maar als jullie, priesters, nu ook al communist gaat worden!"

„Welnee, welnee, monsieur Pasquier, hoe komt u daar nou bij?"

„Hier, kijk dit dan maar eens even in." En hij duwde me een krant onder de neus. Rood en zwart: de Monde Ouvrier. „Dat verkoopt de nieuwe kapelaan. U weet wel die lange, die de kapelaanswoning in de steek liet om in een krot bij de Chapelle Blanche te gaan huizen. Alle mogelijk schorriemorrie loopt er maar in en uit. Enfin, ieder zijn smaak. Maar die krant! een schandaal is het, gewoonweg!"

Ik liet hem rustig uitsputteren. De nieuwe kapelaan is één mijner beste vrienden. Na vijf jaar als krijgsgevangene in Duitse kampen te hebben doorgebracht, kwam hij vorig jaar thuis met de obsessie der te bekeren jong-heidense massa, waarop hij toen met nogal originele methoden aanviel. Misschien interesseerde het hem wel te vernemen, wat de „officiële" katholieken van hem dachten.

Toen monsieur Pasquier zweeg, gaf ik hem zijn krant terug. „Ik ken dat blad. Verkoop het trouwens zelf ook...... Wist u, dat de volledige vergadering van kardinalen en aartsbisschoppen het deze vorm en inhoud voorschreef?... En...... dat mensen als monsieur l'abbé X de hoop van ons bisdom zijn?"

En liet hem toen maar aan zijn starre verbazing over!

Oude middelen ongeschikt.

Alle tasten en streven der jongere Franse geestelijkheid wordt voor een goed deel beheerst door de uitzonderlijke religieuze toestand van het land: zeer scherpe tegenstelling tussen de traditioneel-katholieke parochie en de massa practische heidenen. Aan de éne kant: een handjevol getrouwen, eerbiedwaardig, omdat het in zo'n samenleving stand wist te houden; maar dat tegelijkertijd vaak een gevaar voor de apostolische ondernemingsgeest der parochiegeestelijkheid betekent: ondoorzichtig tochtscherm, dat ze verhindert de andere kant van hun gemeente te zien: de onkerksen, de heidenen-ondanks-het-buitenafse-vernisje van Doopsel, Plechtige Communie, kerkelijk Huwelijk en seizoen-kerkbezoek.

De jongeren nu wensen van de wetenschap van de afval der massa het uitgangspunt van hun apostolaat te maken.

In zijn brede lagen is het volk ongelovig. Wat aan uiterlijke godsdienstbeleving overbleef, steunt vaak meer op traditie of bijgeloof dan op de echte deugd. Het volk leeft niet van het Christendom; andere materialistische overtuigingen drijven het. Het is de godsdienst evenwel over het algemeen niet vijandig gezind. De tijden van strijdbaar populair atheïsme zijn schijnbaar vervlogen. Wel is door jarenlange systematische bewerking der volksopinie een zekere anticlericale vooringenomenheid tot een soort tweede natuur geworden. Door persoonlijke tactvol optreden van den priester wordt ze echter op den duur overwonnen.

En hier stoot men dan weer oo de tragische schaarste aan priesters in dit land.

Men heeft natuurlijk getracht vat op het volk te krijgen door de pers. U kent ons meestverbreide blad „la Croix"? — Erkend katholiek: breeduit op de voorpagina een gekruiste Christus.

Als blad is het zo ongeveer het evenbeeld van wat wij in Nederland aan katholieke kranten bezitten. Iets trager wat de informatie betreft, wat degelijker en meer-omvattend op gebied van artikelen.

Als apostolaatswapen is het beslist onvolwaardig gebleken. Of liever: zijn doelmatigheid is eenzijdig. Het bereikt enkel de officiële parochie. Het werkt aan het behoud van het geloof in mensen, die het nog bezitten. Maar het kan met de beste wil van de wereld niets doen voor de ongetelde menigte, die aan de andere kant van het tochtscherm leeft, denkt en voelt.

Alleen zijn uiterlijke uitvoering al: de Christus, de glimlachende foto's der kerkvorsten werken er afwerend.

Té godsdienstig.

Men moet de realiteit zien.

Want: „toen ik kind was, sprak ik als een kind, dacht ik als een kind...... enz."

Onze mensen zijn niet rijp voor open-godsdienstiggezinde bladen. Ze moeten er niets van hebben.

De erkenning van dit feit heeft geleid tot de ontkieming van een

christelijke pers van heel biezonder allooi.

Reeds vóór de oorlog beschikten de verschillende bewegingen der K.A. over eigen bladen, die ook toen al de pretentie hadden, buiten de kringen harer militanten gelezen te worden. De werkelijke invloed dezer pers op het volk was evenwel gering juist, omdat ze te grif-godsdienstig gehouden werd. Het ware inzicht der te volgen werkwijze is pas in de jaren van stille strijd en overweging der bezetting voor goed doorgebroken.

De stoot kwam van de uit de rangen der J.O.C. (te vergelijken met onze: „Jonge Werkman") voortgesproten ouderen. Eenmaal getrouwd zetten ze hun geliefde jeugdbeweging voort in een katholieke gezinsbeweging: de LOC (later in Mouvement Populaire des Familles omgedoopt). Zelf volop in het arbeidersmilieu levend hadden ze al gauw door, dat de invloed der K.A.-pers daar nul was, om de eenvoudige reden, dat de bladen zelden of nooit in de werkelijke belangensfeer der arbeiders traden......

Ze zijn toen zelf maar aan de slag getogen. Er kwam een geheel uit wasechte arbeiders bestaande Redactie tot stand. Ze kreeg natuurlijk de steun van een geestelijk adviseur, die evenwel zorgvuldig achter de coulissen bleef en enkel met raad bijstond. En zo begon het weekblad „Monde Ouvrier" zijn nogal luidruchtige loopbaan.

Apostolaat voor alles.

Doel en methoden worden het opgelegd door het milieu zelve, tot hetwelk het zich wendt. De on-kerkse arbeidersmassa wordt op het ogenblik vooral door één grote ketterij zeer diepgaand bewerkt: het goddeloos materialisme in zijn communistische vorm. De eerste taak van Monde Ouvrier was dus wel het tegengif tegen deze kwaal toe te dienen.

De methode? — Nooit wordt het Marxisme openlijk aangevallen. De vijand wordt zelfs niet bij name aangeduid: — dat zou immers alleen maar kwaad bloed zetten en de communisten van de krant vervreemden, terwijl men ze juist — o, langzaam en zeer geleidelijk! — tot de beweging wil voeren en vandaar terug naar de Kerk.

Evenmin wordt het christelijk karakter van het blad open en blot toegegeven.

De hele tactiek berust op wetenschap, dat 90% der communisten geen doctrinairen zijn, maar enkele arme mensen, die een waardiger bestaan zouden willen leiden. De opzet is daarom: nààst (niet altijd tegen) de communistische sociale thesen de onze klaar en duidelijk voor de ogen van het volk uit te houwen, zodat men ze vergelijken kan. Het volk moet inzien, dat onvervalst Christendom sociaal minstens even drastisch als het Marxisme gerechtigheid eist en voorschrijft.

Apostolisch is de methode juist: tegen de dwaling optrekken, maar de verdwaalden liefhebben.

Herhaaldelijk en zeer nadrukkelijk verklaarde de Redactie, dat het blad geen enkele politieke partij voorstaat.

Wat de strikte waarheid is. Zo gaf het b.v. ter gelegenheid van het referendum van 5 Mei j.l. volkomen objectief het vóór en tegen der beide stellingen weer. Zodat de lezer zelf een oordeel kon vellen en werkelijk kiezen. Niet dat de redactionele groep er geen mening op - na houdt: ze bestaat uit principiële katholieken in de strijdbeweging der J.O.C. gevormd en gekneed. Maar ze heeft het nuttig geoordeeld haar eigen opinie op politiek gebied het zwijgen op te leggen om zich niet van de massa af te snijden: apostolaat vóór alles.

Men stuit op weerstand

De inhoud van het blad is van sterksociale inslag. Het communisme vond zo grettig ingang om zijn sociale kant.

Onze aandacht moet zich dus eerst daarheen wenden. De besprcken onderwerpen, zijn altijd dingen, die zich absoluut in de interessekring der arbeiders bevinden. De vorm en de toon der artikelen zijn volks, begrijpelijk voor iedereen. Voordelen, die uit de aard der redactie- samenstelling voortvloeien. De inhoud wordt steeds gedekt door een overvloedig feitenmateriaal, dat geregeld door de plaatselijke afdelingen van de gezinsbeweging geleverd wordt.

In feite komt dit neer op het aan de kaak stellen van alle mogelijk schandalen en wantoestanden, niet om het plezier der sensatie, maar om zodoende de verantwoordelijke instanties tot ingrijpen wakker te schudden en bovendien duidelijk te laten zien, waar de sociale waarheid ligt.

Maar praat er b.v. over de oorzaken der aardappelschaarste; over volksgezondheid: de onmogelijkheid voor het arbeidersgezin met zijn inkomen rond te komen.

Onderwerpen uit het leven van alle dag. Op het eerste gezicht dezelfde als in communistische volksbladen, Maar de arbeiders, die Monde Ouvrier een tijdje lazen, zijn eenparig in hun verklaring, „dat het toch anders is; je weet niet waarom!" De ondergrond der betogen verschilt. De idee van de klassestrijd als motief ontbreekt in de „Monde Ouvrier."

Zodoende heerst er een rustiger sfeer. De aandachtige lezer voelt op de duur de christelijke inspiratie van het blad, die trouwens af en toe duidelijker naar voren treedt, b.v. in een betoog ter verdediging van de Zondagrust, in de veelvuldige aansporing tot naastenliefde.

Het geheel is in eisende vorm gehouden en nogal heftig van toon. Vaak roept het verspreiden der krant in de een of andere parochie dan ook een soort paleis-revolutie onder de traditionelen te voorschijn. Zó diep is de gedachte geankerd, dat de Kerk de eigendom verdedigt vóór al het andere, dat katholicisme betekent: diepe algehele tevredenheid met zijn lot, hoe het dan ook zij en vooral, dat je in géén geval heftig dient te worden. We zijn het bepaald onaangenaam soort heftigheid, dat Christus er op na hield, als Hij met de Farizeërs in het strijdperk trad, vergeten. En...is „hongeren en dorsten naar gerechtigheid", zoals Hij het aanprees wel denkbaar zonder een zekere passie? Waarom zou men de dingen niet bij hun naam mogen noemen, als Jezus zelf sommigen zijner toehoorders „gepleisterde graven" of „addergebroed" durft toeroepen?

In een adem met l'Humanité.

De massa? Nu, die viel gretig op de krant aan. Ze vindt ze zó goed, dat de mensen ze nu in één adem met hun communistisch lijfblad noemen: „Er zijn toch eigenlijk maar twee kranten voor ons. arbeiders: „l'Humanité" en „le Monde Ouvrier."

Met de hoge goedkeuring der Kardinalen en Aartsbisschoppen werden alle K.A.-bladen op deze leest overgeschoeid. Hun actie is niet direct godsdienstig. Het eerste doel is vorlopig het aankweken van zuiver-menselijke deugden als rechtvaardigheid en eerlijkheid, die dan als de tijd er rijp voor is de ondergrond zullen vormen voor dieper godsdienstige vorming.

In het geheel kan deze missionnaire pers op het ogenblik 600 à 700 duizend abonné's bereiken. Het lezersaantal zal wel een keer of drie zo hoog liggen.

Niet overweldigend, maar het betekent toch een heel reeële invloed op het land, die zich op de duur zeker zal doen gelden.

J. HEERINK .pr.

CURAÇAO

CURAÇAO'S HAVENMEESTER OP REIS.

Volgens „La Nacion" van Ciudad Trujillo werd Curaçao's Havenmeester, de heer M. C. Cadieres, die met echtgenote en dochter Zondag aldaar per vliegtuig arriveerde, op het vliegveld Generaal Andrews verwelkomd door den Havenmeester van Ciudad Trujillo, den heer Luis Maria Hernandez Abreu en echtgenote.

Mevrouw Dolores Delmonte de Hernandez bood daarbij een garve bloemen aan.

De familie Cadieres heeft intussen haar reis voorgezet naar de Verenigde Staten en Canada. zouden kunnen aanvullen.

DIEFSTAL BIJ SPRITZER & FUHRMANN.

Hedenmorgen omstreeks 7 uur werd bij de zaak van Spritzer & Fuhrmann in de Herenstraat ontdekt, dat er een diefstal had plaats gehad. De dief, die blijkbaar zijn vak verstond, sneed met een diamant het glas van een der étalagekasten door en grabbelde er verschillende dure horloges van edel metaal uit. Er schijnen geen andere voorwerpen vermist te worden. De politie heeft de zaak in onderzoek.

TANKSCHIP LIEP VAST.

Hedenmorgen werd de Koningin Emmabrug bijna weer aangevaren door het tankschip „Marathon", dat echter tijdig de ankers uitwierp. Het schip bleef geruime tijd vaststeken, doch wist zich tenslotte los te werken.

GING EEN RITJE MAKEN.

Gisteravond bemerkte een Portugees, die een avondje in West-End ging zoek brengen, dat een Noordamerikaan er met zijn motorfiets op het Brionplein van door ging. Toen de politie er bij te pas kwam stond de Noordamerikaan, die blijkbaar alleen maar even wilde gaan rondrijden, de motorfiets weer af. De pret was van korte duur geweest.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **St. Thomaskring:** Vrijdagavond om 20 uur spreekt Mr. I. Debrot in de Club over de Havencentrale. De opkomst van alle leden is gewenst. Er vallen ook nog andere dingen te bespreken.

A. DEELEN IN FRANKFURT.

De Noordamerikaanse aalmoezenier Adriaan Deelen, die geruime tijd op Curaçao en in Suriname zat en aldaar vele vrienden maakte, zit thans bij het Noordamerikaanse Rode Kruis te Frankfurt am Main. Aalmoezenier Deelen, die eerst vacantie in Nederland heeft gehad, schrijft dat bij de situatie in Nederland vergeleken Nederland een paradijs is ten opzichte van Duitsland. Het kerkelijk meeleven is op vele plaatsen echter goed. Aalmoezenier Deelen verzoekt ons zijn vrienden in de West hartelijk te groeten.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 September.

Sandhamn van Stockholm; Art. M. Hulbert van Maracaibo; Northumberland van Londen; Sandhamn naar Cristobal; Samlyth naar Londen; Horrorata van Londen.

19 September.

Northumberland naar Cristobal; Misiones van La Guayra.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

17 September: Alfredo Pellicer, Folker Loonstra, Claud Dublin, Joseph Palm, Ds. Rudolf Eduard C. Doth, David Jesurun Cardozo, Jose R. Porro, David Luber, Jacques van Wilgen, Choo Kow.

Aruba — Curaçao.

17 September: Eusebia Cl. de Sellado, Klaas Visser, Carmen Bernardo Alvarado, Elisa de Rodriquez, Joe en Jane Brown; Roberto Garcia Res, Ana Pena de Garcia, J. V. Martina, Antia Ramirez, Olympiades Sanches, Francisco Cepeda, Pedro J. Statie, Cesar Lopez, Frits H. Hoten, Octavio Molenaar, Ir. C. F. Klokke, David J. Cardozo, Frankie Felati, Amando R. Daniel, Clifton Daniels, Juana Bestalites, Ignatio Lopez, Luis Theodoor, Thomas en Catharina Muller.

Barbados — Curaçao.

17 September: Jones Egbert, Hackett Cyril, Springer Gladstone, Phillips Whitfield, Holder Alexander, Thompson Joshua, Walkes Edward, Parris Ifill, Smith Lorenzo, Jones Carlton, Stephenson George, Bushell Owen, Scott Herman, Burke Cormo, Seale Harold, Rawlins Walter, Ward Charles Frederick, Baird Douglas, Rollock Edward, Clarke Vernon, Thompson Euclid, Burnham Rupert, Edwards Eustace, Ramsay Hubert, Cumberbatch Elton, Nicholls Clyde, Schotborgh Willem H. M.

Curaçao — Bonaire.

17 September: Henry en Editha Becentine; Griselda Laken, Henry Becentine, Adrianus J. de la Mar, E. Harreman.

Bonaire — Curaçao.

17 September: Sergeant Hage, Horst Wetzmann, Gustav en Charlotte Stutzmann; Luisa E. Debrot, Germano M., Mercedes en Baby Booi; Petrus Warnars.

Curaçao — Kingston.

17 September: Alice Gwendoline Fosbrook, Rosemary Lake.

Curaçao — La Guayra.

17 September: Raymond Jongbloed, Sientje Roosje van Hall, Quintino Gomez Garanito, Celestino de Sa, Clemente Pereira, Jose Maria Gomez, Jose Augusto Fernandes.

Curaçao — Maracaibo.

17 September: Johannes S. A. en Richard Schröder; Ana Mercedes Rodriguez.

Maracaibo — Curaçao.

17 September: Ormand Kirkpatrick, Julia Tullos, Billy Jacobs, William Camdem, Bonifacia Hoy, Rosario de Paul, Mercedes Villsmaisar, Catalina Rondon.

Curaçao — Miami.

17 September: Josephine F. Muller, Audrey Nixon.

Miami — Curaçao.

17 September: Frits Hollander, Paul M. Legine, Etienne H. Larive, Johan Jansen, Dharam Simon Dvatia, Sheila Taylor, Jose P. Santori Diaz, Audrey C. Anders, Hose Aubert, Chloe Paxton, Howard L. Soda, Rosales, Patricia Moel, John H. Oak, Etienne H. Larive, Johan Jansen.

DURE EIEREN.

Gisteren meldden wij, dat volgens het Venezolaanse blad „El Nacional" de eieren in Caracas 40 bolivars zouden kosten. Natuurlijk zijn de eieren niet zo duur en moest er hebben gestaan 0.40 bolivars.

VLIEGERKRUIS. UITREIKING

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur werd Dinsdag 17 September jl. door den A.M.C., de Kapitein luitenant ter zee H. J. Suermondt, in tegenwoordigheid van zijn staf, te zijne burele het vliegerskruis, verleend bij K. B. dd. 19 Juli 1946 No. 6, uitgereikt aan den reserve 1e luitenant der Militaire Luchtvaart, Aart van Oorschot, die momenteel als K.L.M.-vlieger te Curaçao is geplaatst.

De plechtigheid werd bijgewoond door mevrouw van Oorschot en de wnd. vertegenwoordiger van de K.L.M., de Heer J. J. van Balkom en enige collega's en vrienden van den gedecoreerde.

In een korte toespraak herdacht Overste Suermond t de Meidagen 1940 toen in Nederland in het biezonder de Militaire Luchtvaart, waarvan de Heer van Oorschot in die dagen actief deel uitmaakte, zulke uitmuntende daden van initiatief en moed heeft verricht.

Dit wapen werd dan ook door Hare Majesteit de Koningin onderscheiden door tekennen der Militaire Willemsorde.

Alvorens tot uitreiking van de onderscheiding over te gaan, las de A.M.C. de mutatie voor, welke op het K.B. is aangetekend ten aanzien van de door luitenant van Oorschot in Mei 1940 verrichtte daden.

Daarna volgde de uitreiking, waarna Overste Suermondt den gedecoreerde en mevrouw van Oorschot ook mede namens Zijne Excellentie den Gouverneur zijn gelukwensen aanbood.

Na op Mare Majesteit de Koningin een dronk te hebben uitgebracht, werd ncg enige tijd in gezellig samenzijn doorgebracht, terwijl op uitnodiging van den Heer van Balkom, in „Piscaderabaai" aan een lunch werd aangezeten.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze innig geliefde moeder, grootmoeder en Zuster,

Mevr. de Wed: Leonicia Pieternela Plantijn

In den ouderdom van 75 jaar.

De teraardebestelling zal plaats vinden vanuit het Sterfhuis Juan Domingo 35 om 3.30 p.m.

Fam: Plantijn
„ Schoop
„ Jansen
„ Leito
„ Balentien
„ Kastaneer
„ Kirindongo
„ Cijntje.

Fam: Prins
„ Sambo
„ Alberto
„ Farrayans.

DANKBETUIGING

De Heren Doctoren Hugenholtz en v.d Kuyp alsmede de Eerwaarde Zusters van het St. Elizabeth Gasthuis worden hierbij hartelijk bedankt voor de buitengewone zorg, uitstekende operatie en snelle genezing, waarvan ondergetekende heeft mogen genieten.

Catharina Rodriguez

Honderden Talen worden in Indie gesproken; toch eenheid van Cultuur

Een titanische arbeid.

Wie enige kennis hebben van Oost-Indië en zijn bewoners, krijgen ook met problemen te maken. Zij weten, dat er in Nederlands-Indië een tweehonderd à tweehonderd en vijftig talen gesproken worden en vragen zich terecht af, hoe men met mensenmogelijkheid uit deze Babylonische spraakverwarring een staat moet maken, die in de tegenwoordige tijd mee kan. Zij realiseren zich, dat de afstand tussen de culturele leiders van de grootste volken en de minst ontwikkelden kleinste volkjes niet alleen veroorzaakt wordt door elkaar niet verstaan naar de taal, maar ook door een moeilijk te overbruggen culturele afstand.

„Uitzicht" stelt op dit gebied enige opmerkingen, die aan het gehele probleem een bemoedigender aspect verlenen.

De talen van Indonesië.

Op die veelheid van talen valt bij nader toezien nog wel af te dingen. Er is één taal niet alleen relatief het sterkst vertegenwoordigd door zijn sprekers, maar deze vormt zelfs de volstrekte meerderheid boven alle twee honderd en negen en veertig talen uit: het Javaans met omstreeks dertig millioen sprekers. Eigenaardig evenwel, dat de Javanen in de buitengewesten wèl hun godsdienst propageren en hun klederdracht, maar niet hun taal, die van uitspraak en woordkeus en opbouw misschien te moeilijk is.

In de tweede plaats telt het Soendanees een tien millioen sprekers. Madoerees, Makassaars en Boeginees, Menangkabaus zijn talen van respectievelijk ± 4.500.000, ruim 600.000, ± 1.500.000 en ± 2.000.000. Batak-talen en Atjehs, Balisch en Sasaks (van Lombok) tellen wat meer of minder dan een millioen sprekers.

Groter is natuurlijk het aantal talen tussen het millioen en de honderduizend sprekers, maar we zijn niet lang aan het optellen of daar komen we al aan honderdduizend tot tienduizend sprekers en de tweehonderd resterende talen, die tot een klein taalgebied beperkt blijven.

De geringe propagandistische kracht van het Javaans, de kansloosheid van het gemakkelijk uitspreekbare en zangerige, welbewerktuigde Soendaas door het bokvast niet-uitzwermen der Soendanezen, de voorsprong die het gemakkelijk uitspreekbare Maleis der over verspreide handelaars van oudsher had, dit maakte maleis als vanzelf tot de aangewezen eenheidstaal. In de Hindoe-tijd heeft het geleken, of ook Javaans kansen ging maken in die richting, maar reeds lang heeft Maleis het op geheel natuurlijke wijze gewonnen, om dan door de overheid alom gepropageerd te worden als tweede taal naast de landstaal.

Het probleem der tweetaligheid.

Is er niets aan te merken op en af te dingen aan die tweetaligheid? Het wil mij voorkomen, dat sommigen ten aanzien van dit probleem lijden aan een verkeerde voorstelling. Als Nederlander zelf levend in een vrij homogeen taalgebied, daardoor meestal ten hoogste vertrouwd met kleine dialectische eigenaardigheden van uitspraak, vallen we licht ten slachtoffer aan de waan, dat een mens maar één taal behoorlijk kan beheersen. Sommige onderwijs- theoretici zijn hierin wel eens te ver gaan. Daarbij verloren zij uit het oog dat een voldoende percentage van de menselheid klaar staat om aan eigen taalbeheersing te bewijzen, dat zij volkomen normaal zijn en heel gezonde gedachten adaequaat weten uit te drukken in meer dan één taal. Wie taalgevoelig is, zal de verschillende taal-instrumenten goed leren bespelen, wanneer hij zich hiermee heeft vertrouwd gemaakt van kindsbeen af aan: wie in dit opzicht het met een mindere begaving moet stellen of mindere oefening, zal fouten maken op de verschillende gebieden. Was hij ééntalig gebleven, dan hadden zijn fouten zich beperkt tot die ene taal, want men zal mij toegeven dat de meeste mensen nogal wat fouten maken ook bij het spreken en schrijven van hun eigen taal — een algemeen verschijnsel.

Al blijft scheppend, dichterlijk werk van taal opbouwende waarde voor één mens tot één taal beperkt, dit is nauwelijks een uitzondering te noemen op de regel, dat een normaal begaafd mens zonder schade voor zijn denk-vermogen — integendeel! — zeer wel meer dan één taal verstaan kan en spreken en schrijven, uitermate des te beter naarmate zijn hele geestelijke vorming op hoger peil staat.

De meeste talen van de archipel vertonen zo veel trekken van overeenkomst met het Maleis, dat het goede politiek is om na en naast landstaal de eenheidstaal te onderwijzen. Zo was de opzet en zo was het ook goed, al heeft de practijk natuurlijk voortdurend allerlei détail-moeilijkheden opgeleverd.

Het Ramayana.

Duizend jaar geleden bouwde een sterke vorstenmacht het geweldige complex van Prambanan in de Zuidjavaanse vlakte en bracht er o.a. op aan de reliëf-serie van het Ramayana. Omstreeks die tijd zou ook het grote dichtwerk zelf vervaardigd zijn naar Voor-Indische gegevens en ook met gebruikmaking van Oud-Indische zangmaten en Poëtische beelden, maar toch in Javaanse dichtertaal gegoten. Een paar eeuwen later werden reliëfs van eenzelfde dichtwerk op het Oost-Javaanse mausoleum Panataran afgebeeld anders van stijl en ook naar een enigszins andere text bewerkt. Deze tjandi's leven op Java niet meer na de godsdienstovergang tot de Islam, maar het verhaal van Rama is er niet vergeten, al moest het gemoderniseerd worden.

Op Bali deed die behoefte zich niet zo sterk gevoelen: het continu verlopend cultuurproces kende er geen bekering en breuk met het verleden. Mijn vroegere dorpsgenoot op Bali, een groentenhandelaar, legde zich met zijn Christenvriend op de bestudering toe van dit eerbiedwaardige gedicht, en was er — terecht — van overtuigd, hiervan een beter mens te zullen worden. Het babasan-genootschap van Boeboenan (N-Bali) zal zich er ook nu nog op toeleggen, in klassen de text voor te zingen en onmiddellijk te doen volgen door een modern-Balische paraphrase in de spreektaal. Het groot aantal belangstellenden en het karakter van wedkamp, dat aan zo veel van het publieke leven op Bali eigen is, maken wel dat hier de nodige ernst betracht wordt.

En komt men in andere uitstralingsgebieden van Javaanse cultuur, Madoera en Preanger, dan kan men er getuige zijn van soortelijke paraphraseer-genootschappen en litteraire verenigingen, die zich toeleggen op de bestudering van de oude Javaanse dichtwerken.

Wisselt men mondeling de zangregels of coupletsgewijs af met proza-verklaring, ook schriftelijk zijn er hele werken met Javaanse text en er tussen de gekrabbelde weergave in de eigen landstaal. Ook ontbreekt het meestal niet aan meer ondernemende en zelfstandige dichters, die een eigen bewerking vervaardigden waardoor het Oud-Javaanse gedicht dan op de achtergrond verdwijnt. Op Java zelf is dit ook zo gegaan; daar leest men nu nog de „Rama" van den achtienden eeuwsen dichter Jasadipoerda en laaft zich aan de oude bron, al heeft de oude Pantjoeran een nieuw mondstuk gekregen.

Cultuurbezit.

Maleier en Soendanees, Madoerees en Baliër heeft met den Javaan gemeenschappelijk cultuur-bezit, niet alleen aan Ramayana, maar ook aan menig ander litterair werk. Trouwens niet alleen de litteratuur, maar ook de zang heeft weer wat boeit en verbindt dan wat afstoot en scheidt. Hetzelfde geld voor instrumentale muziek en dans en toneel. Dit betreft niet alleen het ontleende in zijn verschillende aspecten, maar evenzeer het autochthone, dat blijkbaar ontspruit aan een soortgelijke voedingsbodem. Het is hier de plaats niet dit in detail toe te lichten, het is er helaas de tijd ook niet voor, hier rustig bij te kunnen stilstaan. Wel moeten wij ook nu voor de geest houden, dat in deze landen nog wel geen volkseenheid is, maar dat er toch ook niet zo'n verbrokkeling en diversiteit is, als men zou kunnen geloven op aanschouwing van atlas en volkstellingscijfers. Ze scheidt niet alleen maar maakt tenminste evenzeer contact mogelijk een tweetalige leven er veel meer dan Nederlanders in Indië.

Te spreken van een Indonesische cultuur is op zijn minst genomen praematuur, maar onmiskenbaar anderzijds is grote uitgestrektheid en diepgang van gemeenschappelijk cultuurbezit. Het is géén Sisyphusarbeid, hier één volk, één cultuur en één cultuurtaal tot te „scheppen": een en ander is in aanleg aanwezig — Titanisch blijft de arbeid echter wel.

Dr. C. Hooykaas.

Indonesië.

WRIGHT IN BATAVIA.

De afgevaardigde van den biezonderen commissaris in Zuid-Oost-Azië Michael Wright kwam in Batavia aan om den consul-generaal Gilbert Mackerets en Luitenant Generaal Eric Mansergh te raadplegen over de wapenstilstandsonderhandeling en de evacuatie der geïnterneerden. Waarschijnlijk is ook het Indische rijstprobleem besproken (Batavia, Aneta).

UITSTEL.

Dinsdag werd bekend gemaakt dat de conferentie die te Pankalpinang (Bangka) op 24 September geopend zou worden, uitgesteld is tot 1 October om Dr. W. Hoven, die de conferentie zal voorzitten in de gelegenheid te stellen, en tevens de aankomst tuatie in Java op de hoogte te stellen, en tevens de aankomst van Lord Killearn af te wachten (Batavia, Aneta, 18.9).

SCHUCHTER VERZOEK.

Ten gevolge van de verbeterde politieke toestand, die ontstaan is door het bezoek van de Regerings Missie aan de Binnenlanden van Java, zal, naar alle waarschijnlijkheid, rijst van Java naar de Buitengewesten verscheept worden.

Terwijl de Missie te Djokjakarta vertoefde, sprak Soedarsono zijn bezorgdheid uit over het rijsttekort in Noord-Celebes en Ambon, en vroeg enigszins schuchter, of het Nederlands Indische Regering medicamenten voor de binnenlanden van Java wilde verstrekken als de republikeinen voor rijst-verscheping zouden zorg dragen (Batavia, Aneta, 18.9).

NAAR TINCONFERENTIE.

Nederlands Indië zal op de internationale tinconferentie, die op 8 October gehouden wordt, vertegenwoordigd zijn. Men verneemt dat de Indische afvaardiging voortstandster is van een vernieuwing der internationale tin-overeenkomst (Batavia, Aneta).

VREES VOOR GEVANGENEN.

De inwoners van Casino zijn bevreesd dat de 500 Indonesische gevangenen in het nabij gelegen Nederlandse legerkamp hun bewakers zouden kunnen overmannen en de stad inrukken. Men weet dat een schermutseling in de gevangenis heeft plaats gehad waarbij een gevangene gedood en twee gewond werden. (Sydney, Aneta, 13.9).

NIEUWS van OVERAL

HET GEKRAKEEL OVER DE GRENZEN.

door

Glenn Babb.

Glenn Bobb

De ontwikkelingen van de laatste dagen hebben te kennen gegeven dat het rumoerige, bittere gekrakeel te Parijs over de grenzen van Bulgarije, Italië en Joegoslavië slechts een vaag voorspel zijn van grotere grensdisputen die nog moeten komen. Byrnes, — met steun van het Britse Departement van Buitenlandse Zaken — en Molotov hebben het vraagstuk van de Duits-Poolse grens aan de wereld voorgelegd. Indien en wanneer de grote mogendheden de kleinere problemen die bij het kaarttekenen komen kijken, hebben opgelost, zullen zij gaan werken aan nog grotere moeilijkheden en gevaren als zij de grenzen van het nieuwe Duitsland in het Oosten moeten gaan trekken.

Het Russische standpunt komt hierop neer, dat de zaak reeds geregeld is, dat op de Potsdammer-Conferentie door een „historische beslissing" de Duits-Poolse grens werd bepaald en dat op een toekomstige vredesconferentie niets meer kan worden gedaan dan er een formele bevestiging aan te geven.

Het Noordamerikaans-Britse standpunt is, dat de lijn welke te Potsdam getrokken werd, slechts tijdelijk bedoeld was, voor administratieve doeleinden namelijk, en dat de juiste vaststelling van de gebieden die van Duitsland aan Polen moeten worden overgedragen, op de vredesconferentie moet geschieden.

Wat in feite gebeurt is dat de Sovjet- en Poolse regeringen misbruik maken van de vage formulering der accoorden van Jalta en Potsdam en dat het Rode leger in volledige beheersing is van de betrokken gebieden zodat de wereld voor en fait accompli gesteld wordt, dat niet anders gewijzigd kan worden dan door een grootscheepse omwenteling of een verandering in de Sovjetpolitiek.

Polen bezet het gebied ten Oosten van de lijn Swinemunde-Oder-Westelijke Neisse en heeft ongeveer twee millioen Duitsers eruit verdreven terwijl het proces om alle Duitsers te verwijderen nog gaande is.

Molotov vertelt aan de wereld dat, aangezien de Westelijke mogendheden kennis droegen van deze massa-uitzetting en haar aanvaardden zonder protest, zij in feite de geldigheid van het Russisch-Poolse standpunt hebben toegegeven.

Molotov veronachtzaamt deze zin in het accoord van Potsdam: „De drie regeringshoofden (Truman, Attlee en Stalin) bevestigen als hun mening dat de uiteindelijke vaststelling van de grens van Polen moet wachten op de vredesregering".

Het accoord voegt daaraan toe: „Hangende een uiteindelijke beslissing over Polens Westelijke grens zullen de vroegere Duitse gebieden ten Oosten van de lijn welke loopt van de Oostzee vlak bewesten Swinemunde en vervolgens langs de rivier de Oder naar de samenvloeiing van de Westelijke Neisse en langs de Westelijke Neisse naar de grens van Tsjechoslowakije, onder bestuur staan van de Poolse staat".

Molotov voerde Maandag aan, dat de invoeging in de overeenkomst van Potsdam van een afdeling over „Ordelijke overbrenging der Duitse bevolking" het Russisch-Pools standpunt versterkt. Deze afdeling zegt, dat de drie regeringen „erkennen dat de overbrenging naar Duitsland van de Duitse bevolking of Duitse elementen die nog overbleven in Polen, Tsjechoslowakije en Hongarije moet worden ondernomen". Molotov rekt dit uit tot „het gebied dat aan Polen werd toegewezen".

De overeenkomst van Potsdam schijnt er niet in voorzien te hebben, dat zulk een interpretatie ervan gegeven kon worden, dat zij zowel slaat op de gebieden die voor administratieve doeleinden aan Polen werden toegekend als de gebieden die ontegenzeggelijk Pools zijn.

Men moet opmerken dat de Russen en Polen zichzelf niet bedrogen hebben bij het trekken van de Swinemunde-Oder-Neisse linie.

Zij hebben deze behoorlijk bewesten de Neder-Oder getrokken zodat Stettin, een der grootste havens van vóór-oorlogs Duitsland, er binnen valt. Stettin is Szeizecin geworden. Poolse vestigers hebben de Duitse bevolking (ongeveer 277.000 zielen in 1939) vervangen en er zijn tekenen die erop wijzen dat men de stad wil maken tot de voornaamste Oostzeehaven van het nieuwe Polen (New York, (AP) 18.9).

TSJETNIKS EN PARTISANEN SLAAGS.

De Albanen die zich kortelings op Helleens gebied hebben overgegeven, zeiden te Florina (Hellas), dat de resten van Mihailovitsj' Tsjetniks de laatste tijd herhaaldelijk slaags geraken met de partisanen van Tito.

Deze Albanen droegen Russische en Joegoslavische uniformen, toen zij gepakt werden. Ook hadden ze Russische automatische wapenen (Athene, (AP) 19.9).

Missie Nieuws

TWEE PATERFEESTEN OP ARUBA.

Aanstaande Maandag 23 September zullen Pater Pius Paanakker O.P., rector van het San Pedro-Hospitaal te Oranjestad, en Pater Martinus Meesters O. P., pastoor te Santa Cruz, hun zilveren professiefeest vieren. Rector Paanakker, thans 51 jaar oud, en Pastoor Meester, die 45 is, deden beiden op 23 September 1921 hun professie in de Orde der Predikbroeders. Beide Paters werden eveneens op dezelfde dag, 24 Juli 1927, tot priester gewijd.

Komende Maandag zal er om 7 uur des morgens een plechtige Heilige Mis van dankbaarheid worden opgedragen in de St. Franciscuskerk te Oranjestad.

PHILIPS BEDRIJF WEER OP VOOROORLOGSE CAPACITEIT.

Ges olen materiaal terug.

Wij lezen in de 'Volkskrant':
De radiobuizenfabriek van Philips, welke gedurende de bezetting het meest te lijden heeft gehad van bombardementen en plunderingen, heeft onlangs de voor-oorlogse dagproductie overschreden. Bovendien heeft Philips thans bij de fabricage van gloeilampen en Röntgen-apparaten de voor-oorlogse productie bereikt.

In deze afdelingen wordt per week weer ten minste evenveel gefabriceerd als voor de oorlog. Door elkaar vervaardigt Philips thans ongeveer 80 percent van de normale productie. Dit geschiedt met ruim 20.000 man personeel vergeleken met 15.000 voor de oorlog, waarbij evenwel in aanmerking moet worden genomen, dat van de huidige 20.000 man enige duizenden eerst sedert kort in dienst zijn en zich dus geheel op het werk bij Philips moeten instellen.

Een ander belangrijk feit is, dat Philips toestemming heeft gekregen, de fabricage van stroboscopes weer ter hand te nemen. Van deze ingenieuze apparaten, die het mogelijk maken onderdelen van snelle handelingen te fotograferen — bv. het ogenblik waarop een tennisbal met de grond in aanraking komt, het vallen van een regendruppel, de totstandkoming van een luchtbel bij de schroef van een schip — zullen er een honderd vervaardigd worden, hoofdzakelijk voor export bestemd. De verkoop van deze wetenschappelijke instrumenten zal een niet onbelangrijke toeneming van Nederlands deviezenvoorraad mogelijk maken.

Radiobuizen.

Aan het feit dat de fabricage van radiobuizen weer het vooroorlogse peil heeft bereikt, is een boeiend verhaal verbonden. Veertien dagen voor de bevrijding van Eindhoven gingen de Duitsers er toe over, de resterende machines van deze fabriek, in totaal ongeveer 1200, weg te voeren. Het spoorwegpersoneel zag kans enige treinen met dit kostbare materiaal op een zijspoor te rangeren en te verbergen. Vergeefs evenwel werden zij ontdekt en moesten de reis naar het Oosten voortzetten.

Ook toen evenwel gaven de Nederlanders het niet op. Twee jongemensen o.w. Jhr. Reuchlin wiens lijk enige weken geleden is gevonden, poogden de treinen te achterhalen en ze toch weer op Nederlands gebied te houden. Een S.D.-er achterhaalde hen en liet hen gevangen nemen. Zij ontvluchtten, werden weer gevangen en ten slotte door de Duitsers vermoord.

Zo konden de Duitsers het gestolen materiaal naar de plaats van bestemming vervoeren. Dit was een berg bij Minden; daar hadden de Duitsers een fabriek ingericht en daar werden de machines geïnstalleerd. Joodse meisjes moesten ze bedienen. Doch het kraakte al in Duitsland, er werd nauwelijks meer gewerkt in de onderaardse fabriek, de uitval was 70 — 80%. Toen kwam de capitulatie en de onderaardse radiobuizenfabriek stond ongebruikt. Een jonge arbeider van Philips die in verband met de Arbeitseinsatz naar Duitsland was gezonden, mobiliseerde toen enige landgenoten en gezamenlijk ging men aan het werk om de machines te onderhouden, in te vetten etc., opdat zij gebruiksklaar zouden blijven.

Nuttig initiatief.

Dat is een biezonder nuttig initiatief geweest, want het heeft, zoals men weet, maanden geduurd eer het Nederlandse bezit weer kon terugkeren. Het werd voorjaar 1946 eer de eerste machines terugkwamen; anderhalf jaar dus hadden zij in de berg bij Minden gestaan en zij zouden zeker tot waardeloos veroest oud ijzer zijn vervallen, indien de bedoelde arbeiders zich het lot der apparaten niet hadden aangetrokken. De aankomst van de eerste colonne met terugkomend materiaal is een grote gebeurtenis geweest in Eindhoven, die dan ook met gepaste blijdschap is gevierd. Die eerste colonne omvatte 35 wagens en daarna zijn er acht weken lang elke Vrijdag nieuwe ladingen aangevoerd, tot alles weer in Eindhoven thuis was.

Toen kon de fabricage, welke intussen met andere machines al op gang was gekomen, full speed worden voortgezet. Hoe snel dat ging blijkt uit het feit, dat de machines, welke Vrijdags waren gearriveerd reeds de daarop volgende Dinsdag in werking waren. Dank zij het onderhoud in de berg bij Minden.

Uitgaven

Van Goors Klein Engels Woordenboek, 1.50 Ned. Gld.

Hoe onontbeerlijk woordenboeken zijn, heeft men hier tijdens de oorlog ervaren, toen die dingen niet te koop waren en de prijzen van de weinige exemplaren opliepen tot een ongekende hausse. En dat van zulke merkwaardige dingen als woordenboeken; onnatuurlijk zijn ze eigenlijk, omdat woorden juist natuurlijkerwijze in samenhangend verband moeten saamgeregen worden. Dit handige kleine boekje is netjes uitgegeven. Het boek is goed bijgewerkt. Nieuwste woord is ongetwijfeld jeep.
Een compliment.

Patience, geduldspelen met kaarten, door J. Hagenaar, 9e herziene druk door A. C. Butselaar, uitgegeven door Van Goor Zonen, 's-Gravenhage, 1 Ned. Gld.

Dit boekje is een prettige aanwinst, leuke spelen als het geeft voor mensen, die zich vervelen en geen ander vertier in zichzelf kunnen vinden. In de drukke West zullen misschien weinig mensen aan dit boekje behoefte hebben, maar zo er lieden zijn die zich vervelen, laten zij dit werkje bestellen.

Poland, door **Bernadotte E. Schmitt** (in de reeks United Nations, University of California, $ 5).

Polens historie is zonder de katholieke godsdienst niet te denken. Toen het Keizerrijk uit het Westen de Poolse grenzen belaagde was het de Heilige Stoel die voor Polen in de bres stond. Als de Oosterburen in vroeger tijd een inval van Polen beramen, is het de Paus, die de Poolse plannen ter zelfverdediging overweegt. Toch had het er alles van dat Polen in de zestiende eeuw voor de Kerk verloren zou gaan.

Een merkwaardig land, Polen. Lang voor Engeland kon denken aan een wet „habeas corpus", die de persoonlijke vrijheid garandeerde, was deze in Polen een voldongen feit. De staatsinstellingen in Polen verschilden eeuwen lang van die van andere landen, omdat de vrijheidsgedachte van het individu zulke afmetingen aannam, dat de beleving ervan tot in het absurde van het liberum veto — waarbij één stem in de volksvertegenwoordiging alles stremde — werd doorgetrokken. Toen in de strijd tussen Koning en Parlement de eerste in Engeland nog onmiskenbaar de sterkste was en eerst in de zeventiende eeuw definitief onder het parlement zou komen, was de strijd in Polen al volstreden, waar in de veertiende eeuw de macht des konings reeds zodanig werd ingeknot als honderden jaren later in Engeland het geval zou worden. Of het gezonder was, is een tweede, want de geschiedenis liet zien dat de tijd nog niet rijp was om de macht van den executieve toen al zodanig in te perken.

Tot een van de machtigste Europese mogendheden groeide dit land, dat gedrukt zat tussen Oost en West-Europa en in feite in de achttiende eeuw ertussen werd opgedeeld — om te blijven bestaan. Want hier trad naar voren wat een Natie is. De staat verdween, de Natie bloeide zoals een gewas, van zijn keurslijf ontdaan, opbloeit, onregelmatig, ongeordend en te uitbundig, maar in uiterste wasdom. Kunst en cultuur groeiden en dank zij godsdienst en het Slavische saamhorigheidsbewustzijn, bleef deze natie bestaan, tot zij door de grote Mogendheden als staat werd opgericht in het cordon sanitaire tegen bolsjewistisch Rusland.

Welk een land kan zo bestaan? Had Nederland in 1815 dit niet gevoeld, toen het een soortgelijke rol tegen het revolutionnaire Frankrijk moest blijven vormen en toen het Koninkrijk na luttele jaren uiteenbarstte. Want wat niet groeit zal niet bestaan. De heren te Parijs mochten dit wel beseffen bij hun knoeien met grenzen, hun spelen met volken, hun grabbelen met principes en hun dans om de opportuniteit. Polen — het glorieuze, het Polen welks wereldse naam republiek is, maar dat zichzelf Koninkrijk noemt met de Heilige Maagd als Vorstin en Opperste bevelvoerster der heirscharen — moest in twintig jaren trachten bijeen te brengen wat anderhalve eeuw Duits, Russisch en Oostenrijks bewind hadden getracht van elkander te vervreemden. En wie Polen kent, weet wat het gepraesteerd heeft.

Het is de verdienste van dit boek, dat het uitvoerig stil staat bij deze twintig jaren.

De vrije Engelse Pers

„Voor rechtschapen krantenbezitters doet het vraagstuk van de vrije pers zich voor als een voortdurend zoeken naar het juiste evenwicht tussen het dienen van de lezers aan de ene en economische onafhankelijkheid aan de andere kant", heeft Wickham Steed eens voorzichtig geschreven. Men kan het ook forser zeggen, maar waarom zouden we onaangenaam zijn op een verjaardag?

In 1894 kochten Alfred en Harold Harmsworth een bijna failliet krantje op en ze slaagden er in, door het publiek te geven wat het wenste, het binnen een jaar behoorlijk winstgevend te maken. Door dit succes aangemoedigd richtte Alfred Harmsworth twee jaar later de Daily Mail op, die dus nu vijftig jaar bestaat. Toen hij in 1922 als lord Northcliffe stierf, had hij er millioenen aan verdiend.

Vrije pers? Is een krant vrij als er zulke financiële belangen afhankelijk zijn van de gunst van lezers en adverteerders? (De prijs van de voorpagina van de Daily Mail voor één maal adverteren was in de goede tijd 1400 pond.) De technische, ook journalistiektechnische verzorging van het blad is voortreffelijk, geen Nederlandse krant kan in de schaduw er van staan, maar dat de stijl van de journalistiek er op vooruit is gegaan sinds Northcliffe en anderen de pers hebben vercommercialiseerd, kan moeilijk worden volgehouden.

In ander opzicht kan men echter wel degelijk spreken van „de vrije Engelse pers". Er is niet één regeringsorgaan; ook de Times kan niet als een semi-officieel blad worden beschouwd en mocht ook niet als zodanig gelden onder vroegere conservatieve of nationale regeringen. Alle bladen zijn vrij, waren ook in oorlogstijd vrij, om op de regering zoveel critiek te oefenen als ze in 's lands belang nodig achten.

Overigens wordt de invloed van de grote pers licht overschat. De grootste invloed op de lezerskring hebben waarschijnlijk de provinciale dagbladen. De meeste mensen hebben nu eenmaal hun belangen en hun belangstelling dicht bij huis liggen. Hun gevoelens en denkbeelden komen uiteraard in de plaatselijke en regionale pers het best tot hun recht. Onder deze bladen zijn er, zoals de Manchester Guardian (liberaal, sterk geporteerd voor vrijhandel) en de Yorkshire Post (onafhankelijk conservatief), die een nationale betekenis hebben gekregen. Hetzelfde kan worden gezegd van de Scotsman.

De landelijke dagbladen zijn meer uitgesproken politiek, maar het is moeilijk te zeggen, welke politieke betekenis ze precies hebben. Het invloedrijkste blad is ongetwijfeld de Times, die wel een nationale instelling is genoemd, al heeft dit blad bij lange na niet de millioenen-oplagen van sommige andere kranten. Het geldt als conservatief, maar neemt een onafhankelijk standpunt in en is niet zelden behoorlijk radicaal. Het is het blad van een geestelijke en materiële élite.

Andere conservatieve bladen zijn de Daily Express, de Daily Telegraph, de Daily Mail en de Daily Sketch. De Daily Express heeft verreweg de grootste oplage; Lord Beaverbrook, die er de scepter over zwaait, zou men een vooruitstrevenden conservatief kunnen noemen, met de nadruk op het laatste. Het blad is afgestemd op de op sensatie beluste massa — wat niet wegneemt, dat men er ook voortreffelijke artikelen in sproken conservatief dan de Daikan vinden.

De Daily Mail is meer uitgesproken conservatief dan de Daily Express. De Daily Telegraph is wel het tegendeel van sensationeel: gematigd en waardig in vorm en inhoud. Dit blad vindt zijn lezers vooral onder de middenstand en de burgerij.

De News Chronicle is liberaal, politiek links gericht, vooral sinds de Liberale Partij na haar scheuring veel van haar politieke invloed heeft verloren. De plaats van de Liberale Partij in de Britse politiek wordt nu ingenomen door de Arbeiderspartij, die de Daily Herald tot orgaan heeft. Deze vindt zijn lezers vooral onder de arbeiders.

In vergelijking met de Arbeiderspartij is de Communistische Partij in Engeland maar klein. Niettemin heeft haar blad, de Daily Worker, een oplage van 100.000 en men gelooft, dat deze nog zal stijgen wanneer er meer papier beschikbaar komt.

Al deze bladen zijn ochtendbladen. De Engelsman abonneert zich over het algemeen niet op zijn krant; hij koopt ze als hij naar zijn werk gaat. Londense avondbladen zijn de Evening News (zelfde uitgever en richting als de Daily Mail), de Evening Standard (een uitgave van Lord Beaverbrook) en de Star (als de News Chronicle).

Het aantal weekbladen, periodieken en vakbladen is legio. Ook hierbij hebben de plaatselijke en regionale bladen een niet te onderschatten betekenis.

Een enorme oplage geeft de Radio Times (3.637.000), die de volledige programma's van de BBC bevat, maar litteraire of politieke betekenis heeft dit blad niet. Everybody's is een zeer populair weekblad vol wetenswaardigheden op allerlei gebied. Betrekkelijk nieuw is de Picture Post, een populair geïllustreerd weekblad met radicale, progressieve ideeën.

Van de humoristische bladen zijn Punch en Lilliput de bekendste. De huisvrouwen hebben hun Housewife en de buitenmensen Home and Country en de Countryman. Een bepaalde politieke richting vertegenwoordigen deze geen van alle.

De New Statesman is een links gericht blad voor een intellectuele lezerskring, dat zijn oplage gedurende de oorlog zag stijgen van 25.000 tot 52.000; bewijs dat de belangstelling van de Engelse lezers voor ernstige politieke en economische vraagstukken, vooral ook met betrekking tot het buitenland, sterk is toegenomen.

Nog altijd is ook in Engeland het papier gerantsoeneerd, zij het ook dat men onze kleine krantjes er niet kent: vier tot acht bladzijden (formaat van voor de oorlog!) is regel; alleen de Times heeft er wel eens tien. Ook de oplagen zijn beperkt. Niettemin gaan er van de Daily Express nog 3.376.600 exemplaren de deur uit (van de Times 195.200); de News of the World, een populair Zondagsblad, haalt een oplaag van 4.000.000 (tegen de conservatieve, degelijke, uitmuntend geredigeerde Observer 276.000).

Een beschouwing van de hedendaagse Engelse pers geeft veel stof tot overpeinzing. Ook tot critiek. Maar de slotsom is toch steeds weer, dat wij er nog veel van kunnen leren. (De Groene)

NEDERLAND

DR. H. G. K. F. DIEPEN †.

Zaterdag is Dr. H. G. K. F. Diepen in de ouderdom van 68 jaar overleden. Hij was directeur van de Britse Diepen Vliegtuig Fabrieken en commissaris van de Difoga Automobiel Fabrieken (Den Haag, Aneta).

NIEUWE ZITTING STATEN GENERAAL.

De nieuwe zitting van de Staten Generaal is Dinsdag in naam van Hare Majesteit de Koningin geopend door den Voorzitter van de ministerraad Dr. Louis Beel die erop wees, dat dit voor het eerst sedert lange tijd was, dat het parlement op normale wijze wordt geopend.

„De Regering is zich ten volle bewust van de talloze problemen en wenst zo snel mogelijk de arbeid aan te vatten" (Den Haag, Aneta).

VAN BOETSELAER LEIDER.

De Minister van Buitenlandse Zaken Van Boetselaer zal de Nederlandse afvaardiging op de algemene vergadering van de Verenigde Naties leiden. Mr. Eelco N. van Kleffens zal plaatsvervangend hoofd van de afvaardiging zijn (Den Haag, Aneta).

VERKOOP VAN OLIE-AANDELEN.

De Barber Asphalt Corporation die haar bedrijf aan het asphaltmeer van Trinidad heeft, zal haar Venezolaanse olie-aandelen verkopen aan de Shell.

Ook zal deze onderneming 55% van haar aandelen in de nieuwe onderneming te New Jersey aan de Standard Oil verkopen. Het totaal van beide verkopen wordt op 21 tot 22 millioen dollar geschat.

Daar de Standard Oil ongeveer 3.220.000 dollar betaalt voor de aandelen, wordt het bedrag dat de Shell betaalt, geschat op ten minste 18 millioen. In October wordt een aandeelhoudersvergadering gehouden om deze verkoop goed te keuren (Aneta, New York).

„MARCHADALE" IN ROTTERDAM.

Het 10.000 ton metende Canadese schip „Marchadale" kwam Maandag aan om de twee wekelijkse dienst tussen Nederland en Montreal te openen (Rotterdam, Aneta).

STAKING VAN TABAKSHANDELAREN?

Op 14 October zullen alle tabakshandelaars in staking gaan, indien de Regeringsinstellingen geen drastische maatregelen nemen om een einde te maken aan het tabakstekort en de zwarte markt. In Amsterdam hebben meer dan 500 tabakshandelaren een protestvergadering gehouden en vervolgens een telegram gestuurd naar den Minister van Economische Zaken (Amsterdam, Aneta).

EFFECTENBEURS MATIG.

De effectenbeurs was over het algemeen matig, terwijl enkele belangrijke Industrie-aandelen stegen. Scheepvaart- en plantageaandelen waren zwak (Amsterdam, Aneta).

GEMATIGDE HANDEL.

Bij een gematigde handel op de effectenbeurs bleven de prijzen stegen; industrie-aandelen klommen van 1 tot 4 punten. Plantage-aandelen die de vorige week biezonder sterk stonden waren nu gemengd maar de Amsterdamse rubber steeg verder. (Amsterdam, Aneta, 13.9).

MOOIE WOORDEN.

Ter gelegenheid van de installatie der leden van de Commissie-Generaal heeft Minister Mr. Jan A. Jonkman verklaard, dat hun eerste taak was het feit te bevestigen, dat Nederland de wil en de wens heeft met het Indonesische volk samen te werken.

„Gij vertrekt van hier", zei de Minister, „als dragers van de wens van het Nederlandse volk voor de vrede. De samenwerking met het Indonesische volk is eeuwen oud. De nieuwe politieke betrekkingen zullen, om hecht te zijn, door beide volken gesteund moeten worden. Gij gaat om zoveel mogelijk bij te dragen tot een politieke Indonesische structuur, waarin alle volken zich thuis gevoelen, zó dat Indonesië, Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen, geschikt zowel als gezamenlijk hun taak kunnen vervullen in de organisatie van de Verenigde Naties en in alle delen van de wereld.

Moge uw zending aldus begonnen en geacht worden naar hun volle nationale waarde, zowel hier als in Indonesië."

De Minister voegde er aan toe dat elk van de Commissarissen zich gesteund weet door het grootste deel van het Nederlandse volk, dat zij zich kunnen beschouwen als de vertrouwde afgevaardigde van de meerderheid van de bevolking.

Prof. Schermerhorn zeide, dat de commissie zou spreken en handelen overeenkomstig de wensen van het Nederlandse volk, zodat deze wensen tot uitdrukking komen in de huidige politiek van de Regering. Hij verklaarde verder dat de leden van de Commissie een opdracht hebben alles te doen wat binnen hun bereik valt om de taak van den Luitenant Gouverneur Generaal te verlichten.

„Wij zijn er ons van bewust", zeide hij, „dat de activiteit van de commissie zelfs in zekere zin de verzwaring van zijn taak zal betekenen. Wij hopen echter dat Van Mook een door vruchtbare besprekingen van een lichaam, dat in zijn samenstelling niet minder sterk is dan de huidige regering. Dit kan zijn taak verlichten."

Prof. Schermerhorn deed een beroep op het Nederlandse volk om de commissie te beschouwen als een orgaan van de natie, en haar dien overeenkomstig te steunen (Aneta, Den Haag).

BRUIDENSCHIP NAAR CANADA.

Het Canadese passagiersschip „Lady Rodney", is onlangs met 370 Nederlandse, Belgische en Noord-Franse bruidjes van Canadese militairen, alsmede 30 kinderen, van Rotterdam naar Quebec vertrokken. Van daar zullen zij met een ander schip naar Canada worden vervoerd.

De „Lady Rodney", die 8.100 br. t. meet, zal gedurende Augustus voor het overbrengen van bruidjes een speciale pendeldienst tussen Rotterdam en Tilbury onderhouden.

Het ligt in het voornemen, het schip nog vier maal met dit doel in de Rotterdamse haven te terugkeren. Als regel zullen de bruidjes tegelijk worden vervoerd.

Het Canadese schip, dat langs in de Merwehaven arriveerde, heeft van Engeland uit talrijke Engelse bruidjes over de Oceaan gebracht.